

Situering 3P-scan

Inleiding

Dit document kwam tot stand binnen het project OpenRaam. OpenRaam heet voluit 'Open raam op innovatieve materiaaltechnologie voor een duurzaam Vlaams productielandschap'. Het is een project van [Sirris](#) (collectief centrum van de Belgische technologische industrie), [KU Leuven-MRC](#) (Materials Research Center), [VITO](#) (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) en [Universiteit Antwerpen-IMDO](#) (Instituut voor Milieu en Duurzame Ontwikkeling).

Met de steun van [EFRO](#) (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en de [Vlaamse overheid](#) ondersteunden we bedrijven met innovaties in duurzamer materiaalgebruik of duurzame verwerking van materialen.

Denk aan het milieu en print dit document niet onnodig af.

Dit document ondersteunt de inhoud van het boek Innoveren met Materialen.

Meer info en achtergrond informatie vind je op www.openraam.eu.

Situering 3P-scan

De 3P-scan vergeleken met andere duurzaamheids- en innovatiescans

Er bestaan heel wat duurzaamheidsscans voor bedrijven. De 3P-scan die in het kader van het project OpenRaam werd ontworpen en uitgevoerd is daar één van. De 3P-scan onderscheidt zich van de andere door de bijzondere aandacht voor materialen en het potentieel voor innovatie dat daaraan gekoppeld wordt. Hierdoor bevindt het instrument van OpenRaam zich op het kruispunt van duurzaamheids- en innovatiescans. We lichten hieronder kort de beschikbare scans toe.

Duurzaamheidsscans

Een eerste cluster van instrumenten screent de duurzaamheid van de activiteiten van een bedrijf op ecologisch, sociaal en/of economisch vlak. Ze spelen in op de toegenomen maatschappelijke vraag waaraan bedrijven onderworpen worden op vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Een selectie van deze scans is te vinden op www.mvovlaanderen.be. Scans zoals de Duurzaamheidsbarometer, de 3P+ Navigator en de Duurzaamheid Strategie Scan hebben een zeer brede scope en brengen naast een milieulijk ook andere aspecten van duurzaamheid in beeld. Materiaalbeheer vormt binnen deze checklist slechts een zeer beperkte indicator en wordt vaak te oppervlakkig behandeld om echt tot specifieke aanbevelingen voor duurzaam materiaalgebruik te leiden.

Een aantal instrumenten richt zich enkel op één duurzaamheidsaspect, zoals de ecologische prestaties van het bedrijf (bijvoorbeeld energie- en watergebruik, CO₂-uitstoot, mobiliteit, afvalverwerking, materiaalgebruik). De link met economische kosten en baten wordt in dit type scans niet expliciet gelegd. Bijgevolg zijn ze minder interessant om er een implementatietraject aan op te hangen. Ze zijn vooral nuttig voor bewustmaking en voor het aanscherpen van het bedrijfsimago.

Andere scans combineren de ecologische focus wel met een economisch perspectief. Ze zijn dan ook aantrekkelijk voor bedrijven omdat ze het potentieel bieden om te besparen en tegelijkertijd de milieulasten te beperken. Zo heeft de eco-efficiëntiescan van OVAM een brede aandacht voor verbeterkansen. Sommige van deze scans beperken zich bij het testen van de eco-efficiëntie tot één aspect, zoals watergebruik (waterscan), energiegebruik (Agentschap Ondernemen, Vlaams Energieagentschap) of CO₂-uitstoot (Carbon management).

Situering 3P-scan

Innovatiescans

Bij deze scans heeft de doorlichting van het bedrijf tot doel de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van nieuwe producten bloot te leggen. Ook opportuniteiten voor het implementeren van innovatieve productieprocessen komen aan bod. Enkele van deze scans hebben ook specifieke aandacht voor de innovatiekracht op het vlak van duurzaamheid. Zo is de VITO Technology Benchmark een instrument dat het innovatiepotentieel van een bedrijf in kaart brengt, gecombineerd met expliciete aandacht voor duurzaamheid, voornamelijk met het oog op afval, watergebruik en chemicaliën. De 3P-scan van OpenRaam sluit nog het meeste aan bij dit instrument, met een bijzondere focus op de duurzame inzet van materialen en innovatieve materiaaltechnologie.

Tabel 2: Een vergelijking van diverse bestaande duurzaamheids- en innovatiescans

Scan	Scope	Doelgroep	Methode
Duurzaamheidsbarometer	Brede MVO	Kmo's	Zelfscan
DSS	Brede MVO	Alle bedrijven	Begeleid
Iso 26000 Scan	Brede MVO	Alle bedrijven	Begeleid
MVO Scan	Brede MVO	Alle bedrijven	Zelfscan met rapport
3P+ Navigator	Brede MVO	Management	Zelfscan
Eco-efficiëntiescan	Ecologie en economie	Kmo's	Zelfscan en begeleid
De Milieubarometer	Ecologie en economie	Kmo's, behalve chemische	Zelfscan
Energiescan	Energie	Alle bedrijven	Begeleid
Zelfscan	Energie	Kmo's	Zelfscan
Waterscan	Ecologie: water	West-Vlaamse bedrijven	Begeleid
Carbon Management	Ecologie: CO ₂	Alle bedrijven	Begeleid
Vito Technology Benchmark	Duurzame innovatiekracht	Sectorspecifiek	Zelfscan
Openraam 3P-scan	Duurzame materiaalinnovatie	Kmo's en beperkt voor grote bedrijven	Begeleid

Bron: Eigen samenvatting

Situering 3P-scan

Uniek aan de 3P-scan is dat hij hoofdzakelijk focust op materialen. Hoewel in deze scan ook een breed gamma aan sociale, economische en ecologische indicatoren aan bod komt, vormt de focus op innovatie door duurzame materiaaltechnologie een meerwaarde binnen het bestaande aanbod van scans.

Qua doelgroep beperken sommige scans zich tot kmo's of een specifieke bedrijfssector. De Openraam 3P-scan richt zich tot kmo's en is bedoeld om het hele bedrijf af te speuren naar opportuniteiten. Bij grote bedrijven wordt de focus beperkt tot één specifiek product of productieproces.

Het boek [Innoveren met materialen](#) wil u praktisch op weg zetten om te werken met de 3P-scan. In het volgende gedeelte vindt u hiervoor de nodige bouwstenen.